

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 383/08-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. októbra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. J. M., B., zastúpenej advokátom JUDr. S. J., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 SžoKS 101/2005 z 23. novembra 2007 a porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 142 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nedoručením rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 S 263/2004-25 z 26. mája 2005 a jeho označením za vyhradenú skutočnosť a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. J. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. augusta 2008 doručená sťažnosť Mgr. J. M., B. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 SžoKS 101/2005 z 23. novembra 2007 a porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 142 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru nedoručením rozsudku Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 S 263/2004-25 z 26. mája 2005 a jeho označením za vyhradenú skutočnosť.

Zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu a z pripojeného spisu krajského súdu sp. zn. 1 S 263/2004 vyplynulo, že sťažovateľka zastúpená advokátom bola ako žalobkyňa účastníčkou konania vedeného krajským súdom pod sp. zn. 1 S 263/2004, v ktorom sa domáhala proti S. (ďalej len „žalovaný“) v správnom súdnictve preskúmania zákonnosti rozhodnutia riaditeľa žalovaného č. p. PK-35-5/2004 z 30. júla 2004, ktorým bol potvrdený personálny rozkaz riaditeľa sekcie D žalovaného č. 812 z 13. apríla 2004 o prepustení zo služobného pomeru príslušníka žalovaného. Sťažovateľka navrhovala obe rozhodnutia ako nezákonné zrušiť.

V žalobe z 30. augusta 2004 uviedla, že 30. októbra 2003 bola upovedomená riaditeľom sekcie žalovaného, že bezpečnostný útvar zistil také skutočnosti, ktoré vo vzťahu k osobe sťažovateľky predstavujú bezpečnostné riziko vyplývajúce z toho, že sťažovateľka v rokoch 1986 – 1989 pracovala na spravodajskom oddelení 11. brigády Pohraničnej stráže, a preto nemôže ďalej pracovať u žalovaného. Sťažovateľka k tomu uviedla, že v tomto období pracovala ako sekretárka, a nie ako príslušník v priamom výkone v operatívnej činnosti, a poukázala na to, že aj Ústav pamäti národa jej potvrdil, že príslušníka Pohraničnej stráže nemožno považovať za príslušníka Štátnej bezpečnosti. Na sťažovateľku bolo následne spracované žalovaným služobné hodnotenie 9. januára 2004 so záverom, že nie je spôsobilá vykonávať akúkoľvek funkciu v štátnej službe s poukazom na to, že sťažovateľke v dôsledku už uvedeného zaniklo právo oboznamovať sa s utajovanými

skutočnosťami stupňa „vyhradené“ a „dôverné“. Proti tomuto služobnému hodnoteniu podala sťažovateľka 23. januára 2004 odvolanie, o ktorom rozhodol 30. marca 2004 riaditeľ žalovaného rozhodnutím č. p. PK-15-5/2004 tak, že napadnuté služobné hodnotenie potvrdil s poukazom na to, že ak bezpečnostný úrad žalovaného u sťažovateľky zistil uvedené bezpečnostné riziká, tieto sú kontraindikáciou pre oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami. Podľa názoru sťažovateľky sa riaditeľ žalovaného v tomto rozhodnutí riadne s jej argumentmi uvedenými v odvolaní nevysporiadal. Následne 13. apríla 2004 riaditeľ sekcie D žalovaného vydal personálny rozkaz č. 812, ktorým bola sťažovateľka prepustená zo služobného pomeru príslušníka žalovaného odvolávajúc sa na rozhodnutie riaditeľa žalovaného č. p. PK-15-5/2004 z 30. marca 2004. Proti personálnemu rozkazu podala sťažovateľka odvolanie 25. apríla 2004, v ktorom namietala porušenie zákona, ku ktorému došlo pri vykonaní bezpečnostnej previerky a oznámení jej výsledku. Sťažovateľka 26. mája 2004 podala žalovanému aj návrh na zrušenie služobného hodnotenia, v ktorom poukázala na nález ústavného súdu č. k. PL. ÚS 15/03-39 z 11. februára 2004, na ktorý žalovaný odpovedal listom z 19. júla 2004 tak, že neexistuje dôvod na realizáciu obnovy konania alebo preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania. O odvolaní sťažovateľky proti personálnemu rozkazu č. 812 rozhodol riaditeľ žalovaného rozhodnutím č. p. PK 35-5-2004 z 30. júla 2004 tak, že personálny rozkaz potvrdil. Svoju žalobu o preskúmanie zákonnosti oboch týchto rozhodnutí podanú krajskému súdu sťažovateľka ďalej odôvodnila tým, že tak personálny rozkaz č. 812 z 13. apríla 2004, ako aj rozhodnutie č. p. PK 35-5-2004 z 30. júla 2004 riaditeľa žalovaného, ktorým bol personálny rozkaz potvrdený, sú nezákonné pre rozpor s nálezom ústavného súdu č. k. PL. ÚS 15/03-39 z 11. februára 2004. V tejto veci totiž ústavný súd rozhodujúc o návrhu Vyššieho vojenského súdu Trenčín v konaní o súlade právnych predpisov vyslovil, že ustanovenia § 26 ods. 3 a 4 a § 27 ods. 2 zákona č. 241/2001 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane utajovaných skutočností“) nie sú v súlade s čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 12 ods. 1 ústavy, a konštatoval, že základné právo na súdnu ochranu predpokladá nielen formálne umožnenie prístupu preverovanej osoby k súdnej ochrane, ale tiež taký prístup, ktorý bude znamenať efektívny pokus o ochranu individuálnych záujmov takejto osoby, pričom táto efektívnosť závisí

predovšetkým od práva dotknutej osoby brániť svoje záujmy za najlepších možných podmienok, čo znamená, že dotknutá osoba musí mať právo vyžadovať od Národného bezpečnostného úradu oznámenie aspoň základných dôvodov jeho rozhodnutia, a tak so znalosťou veci posúdiť, či je pre ňu užitočné obrátiť sa na súd. Vo vzťahu k sťažovateľke je potom v tejto súvislosti významné, že sťažovateľka sa nemala možnosť vyjadriť k vykonávanej previerke, bolo jej len oznámené, že v jej prípade sa zistili bezpečnostné riziká, ktoré sú kontraindikáciou na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami. Ani z rozhodnutí napadnutých žalobou pred krajským súdom nemožno zistiť nič viac, než to, že u sťažovateľky sa vyskytli takéto kontraindikácie a že tieto rozhodnutia iba mechanicky prevzali zistenia bezpečnostného úradu žalovaného.

Krajský súd rozhodol o žalobe sťažovateľky rozsudkom č. k. 1 S 263/2004-25 z 26. mája 2005 tak, že jej žalobu zamietol. Dospel k záveru, že sťažovateľkou uplatnený dôvod nezákonnosti napadnutého rozhodnutia spočívajúci v jeho rozpore s nálezom ústavného súdu č. k. PL. ÚS 15/03-39 z 11. februára 2004 nie je daný, pretože tento nález sa týkal ustanovení § 26 ods. 3 a 4 a § 27 ods. 2 zákona o ochrane utajovaných skutočností upravujúcich činnosť Národného bezpečnostného úradu a na sťažovateľku nedopadajú, pretože sťažovateľka bola v služobnom pomere so žalovaným, išlo o ustanovenia, ktoré nemožno aplikovať na činnosť žalovaného. Krajský súd ďalej poukázal na to, že služobné hodnotenie žalobkyne z 9. januára 2004 bolo v čase rozhodovania žalovaného právoplatné, a preto žalovaný nemal inú možnosť, než sťažovateľku zo služobného pomeru prepustiť. Krajský súd rozsudok č. k. 1 S 263/2004-25 z 26. mája 2005 označil za vyhradenú skutočnosť.

Proti rozsudku krajského súdu č. k. 1 S 263/2004-25 z 26. mája 2005 podala sťažovateľka odvolanie, ktoré odôvodnila tým, že ak krajský súd označil svoj rozsudok za vyhradenú skutočnosť, nemôže sa s ním, na rozdiel od žalovaného, oboznámiť, a ak sa s ním oboznámil jej právny zástupca, nemôže s ním s ohľadom na uvedené oboznámiť sťažovateľku, pretože by porušil zákon o ochrane utajovaných skutočností. Navyše krajský súd vychádzal iba z toho, že dôvodom tvrdenej nezákonnosti napadnutých rozhodnutí žalovaného je iba ich rozpor s nálezom ústavného súdu č. k. PL. ÚS 15/03-39 z 11. februára 2004, hoci sťažovateľka odôvodnila svoju žalobu aj tým, že napadnuté rozhodnutia sú nezákonné i pre nezákonnosť postupu vykonávania bezpečnostnej previerky sťažovateľky

predchádzajúceho vydaniu napadnutých rozhodnutí. Sťažovateľka v odvolaní poukázala aj na to, že postupom žalovaného došlo k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu, a to z dôvodov obdobných argumentácii ústavného súdu v náleze č. k. PL. ÚS 15/03-39 z 11. februára 2004. Rozsudok krajského súdu navrhla zmeniť tak, že napadnuté rozhodnutia žalovaného sa zrušujú.

O podanom odvolaní sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu č. k. 1 S 263/2004-25 z 26. mája 2005 rozhodol najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 1 SžoKS 101/2005 z 23. novembra 2007 tak, že napadnutý rozsudok potvrdil. Rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1 SžoKS 101/2005 z 23. novembra 2007 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 1 S 263/2004-25 z 26. mája 2005 nadobudol právoplatnosť 5. júna 2008.

Sťažovateľka v sťažnosti doručenej ústavnému súdu tvrdila, že postupom a rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 1 SžoKS 101/2005 z 23. novembra 2007 došlo k porušeniu jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vo vzťahu k rozsudku krajského súdu č. k. 1 S 263/2004-25 z 26. mája 2005 tvrdila, že krajský súd jeho nedoručením sťažovateľke a jeho označením za vyhradenú skutočnosť porušil jej základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 142 ods. 3 ústavy a jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a právo na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru.

Právo na súdnu ochranu sťažovateľky malo byť porušené tým, že zákon o ochrane utajovaných skutočností diskriminačne upravuje vykonávanie bezpečnostných previerok rozdielne u pracovníkov Slovenskej informačnej služby a u pracovníkov Národného bezpečnostného úradu, pretože pracovníci Národného bezpečnostného úradu majú právo aspoň na doručenie ukončenia bezpečnostnej previerky bez vyjadrenia a pracovníci Slovenskej informačnej služby nemajú ani takéto právo.

K porušeniu práva na súdnu ochranu sťažovateľky, ako aj práva na rovnosť účastníkov v konaní pred súdom, práva na účinný prostriedok nápravy a práva na verejnosť vyhlásenia rozsudku došlo tým, že krajský súd označil rozsudok č. k. 1 S 263/2004-25 z 26. mája 2005 za vyhradenú skutočnosť, v dôsledku čoho sa s ním sťažovateľka nemohla oboznámiť, hoci žalovaný sa s ním oboznámiť mohol, a ak bol doručený iba právnomu zástupcovi sťažovateľky, nie je to dostačujúce. Ak má byť vyhlásenie rozsudku

bezvýhradne verejné, nemôže byť rozsudok označený za vyhradenú skutočnosť. Pri takomto prístupe krajského súdu, ak by žalobca nebol zastúpený právnym zástupcom vôbec, napríklad preto, že sám má právnické vzdelanie, s obsahom rozsudku by sa nemohol oboznámiť vôbec. Sťažovateľke bolo tak odňaté aj právo vyjadriť sa k dôkazom prostredníctvom odvolania proti rozhodnutiu prvostupňového súdu. To nemôže byť napravené iba tým, že v štádiu odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu odtajnený. Ak najvyšší súd za tejto situácie rozhodnutie krajského súdu potvrdil, nenapravil vzniknutý stav. To by sa stalo iba v prípade, ak by najvyšší súd napadnuté rozhodnutie krajského súdu zrušil, a tak by nastolil princíp „rovnosti zbraní“ a umožnil sťažovateľke oboznámiť sa s prípadným ďalším rozsudkom krajského súdu a na tento reagovať, čo sa však nestalo, a preto najvyšší súd sám svojím postupom porušil základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu.

Sťažovateľka žiadala vydať tento nález:

„Postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 1 SžoKS 101/2005 došlo k porušeniu práva sťažovateľky na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Nedoručením rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26. 05. 2005, sp. zn. 1 S 263/2004 a jeho označením za vyhradenú skutočnosť došlo v postupe Krajského súdu v Bratislave v konaní pod sp. zn. 1 S 263/2004 k porušeniu práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru, k porušeniu rovnosti účastníkov konania v zmysle čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru, k porušeniu práva na účinný prostriedok nápravy v zmysle čl. 13 Dohovoru a k porušeniu práva na verejnosť súdneho konania v zmysle čl. 142 ods. 3 Ústavy SR, čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 SžoKS 101/2005 zo dňa 23. 11. 2007 ako aj rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 S 263/2004 zo dňa 26. 05. 2005 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

Podľa § 36 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu SR priznáva sa sťažovateľovi náhrada trov právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu sťažovateľa JUDr. S. J.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 50/05 a IV. ÚS 288/05).

Ako výslovne vyplýva z petitu sťažnosti sťažovateľky, k porušeniu jej základných práv malo dôjsť jednak postupom a rozhodnutím najvyššieho súdu vo veci sp. zn. 1 SžoKS 101/2005 a jednak postupom krajského súdu vo veci sp. zn. 1 S 263/2004 tým, že krajský súd nedoručil rozsudok č. k. 1 S 263/2004-25 z 26. mája 2005 sťažovateľke, a tým, že ho označil za vyhradenú skutočnosť.

1. Ústavný súd sa zaoberal najprv tou časťou sťažnosti sťažovateľky na porušenie ňou označených práv, ktorá smerovala proti postupu krajského súdu vo veci sp. zn. 1 S 263/2004.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02).

Vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ústavy je vylúčená právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o sťažovateľkou uplatnených námietkach porušenia jej základných práv postupom krajského súdu vo veci sp. zn. 1 S 263/2004, teda tým, že krajský súd nedoručil rozsudok č. k. 1 S 263/2004-25 z 26. mája 2005 sťažovateľke, a tým, že ho označil za vyhradenú skutočnosť. O ochrane práv sťažovateľky proti ich namietanému porušeniu, pokiaľ ide o tento postup krajského súdu, bol oprávnený rozhodovať najvyšší súd ako súd odvolací na základe podaného odvolania sťažovateľky. Sťažovateľka túto možnosť aj využila, uvedené argumenty boli súčasťou jej odvolania a označený postup krajského súdu bol preskúmaný najvyšším súdom v konaní sp. zn. 1 Sžo KS 101/2005.

Z týchto dôvodov ústavný súd tú časť sťažnosti sťažovateľky, ktorá smerovala proti postupu krajského súdu vo veci sp. zn. 1 S 263/2004 spočívajúceho v tom, že krajský súd nedoručil rozsudok č. k. 1 S 263/2004-25 z 26. mája 2005 sťažovateľke a označil ho za vyhradenú skutočnosť, podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

2. Pokiaľ ide o zostávajúcu časť sťažnosti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 1 SžoKS 101/2005 z 23. novembra 2007, sťažovateľka svoju sťažnosť na porušenie základného práva na súdnu ochranu odôvodnila v prvom rade tým, že ak najvyšší súd jej odvolaniu nevyhovel, napadnutý rozsudok krajského súdu nezrušil a vec mu nevrátil na ďalšie konanie, nenapravil vzniknutý stav, pretože tak by sa stalo iba v prípade, ak by najvyšší súd napadnuté rozhodnutie krajského súdu zrušil, nastolil princíp „rovnosti zbraní“ a umožnil sťažovateľke oboznámiť sa s prípadným ďalším rozsudkom krajského súdu a na tento reagovať, čo sa však nestalo, a preto najvyšší súd sám svojím postupom porušil základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu.

Ústavný súd sa preto zaoberal v prvom rade otázkou, či sa najvyšší súd rozhodujúc o odvolaní sťažovateľky ústavne konformným spôsobom vysporiadal s argumentmi sťažovateľky uvedenými v jej odvolaní, pretože iba v takom prípade možno dospieť k záveru, že svojím postupom a rozhodnutím naplnil požiadavky vyplývajúce pre jeho rozhodovanie z čl. 46 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Najvyšší súd v tejto súvislosti v odôvodnení rozsudku sp. zn. 1 SžoKS 101/2005 z 23. novembra 2007 uviedol:

«Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) po preskúmaní napadnutého rozsudku spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne vo veci samej nie je dôvodné.

Za dôvodnú naopak odvolací súd považoval námietku voči postupu súdu prvého stupňa v súvislosti s označením rozsudku súdu stupňom utajenia „vyhradené“ spôsobujúcemu porušenie princípu rovnosti účastníkov konania pred súdom chránenému v čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky. Pretože toto pochybenie bolo v priebehu odvolacieho konania odstránené tým, že došlo k prehodnoteniu stupňa utajenia, resp. odtajeniu tejto písomnosti, pričom právo žalobkyne na obhajobu bolo i v tomto štádiu konania zabezpečené prostredníctvom kvalifikovanej právnej pomoci, odvolací súd túto námietku nepovažoval za spôsobilú spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia.

Z obsahu spisu krajského súdu a pripojeného administratívneho spisu vyplýva, že dňa 20.11.2003 bol riaditeľovi sekcie, na ktorej bola žalobkyňa zaradená na výkon služby oznámený riaditeľom príslušnej organizačnej zložky žalovaného výsledok bezpečnostnej previerky vykonanej na zistenie predpokladov na vznik oprávnenia na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami... Z dôvodu zistenia bezpečnostného rizika bol 9.1.2004 vyhotovený záznam o zániku oprávnenia na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami a bolo vypracované a schválené služobné hodnotenie, v ktorom sa konštatovalo, že vzhľadom na zánik oprávnenia na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami sa navrhovateľka v súlade s § 27 ods. 4 písm. e/ zákona o štátnej službe stala nespôsobilou vykonávať akúkoľvek funkciu v štátnej službe.

Žalobkyňa podala dňa 21.1.2004 proti tomuto hodnoteniu odvolanie, ktoré žalovaný rozhodnutím č. p. PK-15-5/2004 zo dňa 30.3.2004 zamietol a hodnotenie potvrdil. Následne bola žalobkyňa citovaným personálnym rozkazom zo dňa 13.4.2004 s odkazom na právoplatné služobné hodnotenie prepustená zo služobného pomeru u žalovaného. Jej odvolanie voči nemu podané dňa 25.4.2004 žalovaný rozhodnutím č. p. PK-35-5/2004 zo dňa 30.7.2004 zamietol a napadnutý personálny rozkaz potvrdil.

Žalobkyňa podala dňa 26.5.2004 u žalovaného návrh na zrušenie služobného hodnotenia zo dňa 9.1.2004, o ktorom rozhodol žalovaný rozhodnutím č. p. 63/980-20-22/2004 zo dňa 29.10.2004 tak, že návrh zamietol a obnovu konania nepovolil.

Podľa § 192 ods. 1, písm. d) zákona o štátnej službe policajt sa prepustí zo služobného pomeru, ak bol pri služobnom hodnotení hodnotený ako nespôsobilý vykonávať akúkoľvek funkciu v štátnej službe.

Podľa názoru odvolacieho súdu je pre záver o súlade napadnutého rozhodnutia žalovaného s citovaným ustanovením rozhodujúcou skutočnosťou zistenie, že podkladom, z ktorého žalovaný pri rozhodnutí o prepustení žalobkyne zo služobného pomeru bolo služobné hodnotenie žalobkyne z 9.1.2004, ktorým bola hodnotená ako nespôsobilá vykonávať akúkoľvek funkciu v štátnej službe. Toto služobné hodnotenie nadobudlo právoplatnosť dňom 8.4.2004 potom, čo bolo odvolanie voči nemu žalovaným zamietnuté a žalovaný preto nepochybil, keď z neho pri rozhodovaní v súlade s citovaným ustanovením vychádzal.

Súd prvého stupňa dôvodne na námietku žalobkyne, že napadnuté rozhodnutie je v rozpore s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 15/03 z 11.2.2004 neprihliadol z dôvodu, že v náleze citovaných zákonných ustanovení sa § 26 ods. 3, 4 a § 27 ods. 2 na činnosť žalovaného v zmysle § 75 ods. 1 zákona č. 241/2001 Z. z. nevzťahovali.

Pokiaľ sa žalobkyňa domáhala v tomto konaní aj preskúmania zákonnosti postupu pri vykonaní bezpečnostnej previerky a na ňu nadväzujúceho služobného hodnotenia (ktoré bolo podkladom napadnutého rozhodnutia o prepustení zo služobného pomeru) s poukazom na právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky..., je potrebné pripomenúť, že toto právo jej odňaté nebolo, pre jeho uplatnenie sa však vyžaduje postup stanovený zákonom. V danom prípade pre navrhovaný postup neboli splnené zákonné podmienky vyplývajúce z ustanovenia § 245 ods. 1 OSP, pretože zákon (OSP) možnosť súdneho preskúmania služobného hodnotenia umožňoval (čomu nasvedčuje aj ustanovenie § 248 písm. c/ a contrario).

Podľa § 245 ods. 1 OSP pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu posúdi súd i zákonnosť prv urobeného správneho rozhodnutia, o ktoré sa preskúmané rozhodnutie opiera, ak bolo preň prv urobené rozhodnutie záväzné a ak nie je na jeho preskúmanie určený osobitný postup.

Podľa § 248 písm. c/ OSP súdy nepreskúmajú rozhodnutia o nepriznaní alebo odňatí odbornej spôsobilosti právnickým osobám alebo fyzickým osobám, ak samy osebe neznamenajú právnu prekážku výkonu povolania alebo zamestnania.

Možnosť súdneho preskúmania služobného hodnotenia však žalobkyňa v zákonnej lehote nevyužila, napriek tomu, že v čase nadobudnutia právoplatnosti služobného hodnotenia (8.4.2004) už bol známy aj uvedený nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, na ktorého právny názor žalobkyňa poukazuje, preto v tomto konaní ho už nebolo možné v zmysle citovaného § 245 ods. 1 preskúmať. Žalovaný nepochybil, ak v súlade s § 192 ods. 1, písm. d/ zákona o štátnej službe vychádzal z obsahu právoplatného služobného hodnotenia a rozhodol o prepustení žalobkyne zo služobného pomeru.

Vzhľadom na uvedené dospel krajský súd k správne právnemu záveru, že napadnuté rozhodnutie žalovaného je v súlade so zákonom, žalobu dôvodne zamietol a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.»

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav veci a aké skutkové zistenia a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00 mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01). Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov z hľadiska svojvoľnosti, arbitrárnosti rozhodnutia, resp. jeho odôvodnenia.

V citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia najvyšší súd zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil. Rozhodnutie najvyššieho súdu nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože najvyšší súd sa pri výklade a aplikácii zákonných

predpisov vo veci sťažovateľky neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia všeobecného súdu a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným (I. ÚS 188/06).

Najvyšší súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia sp. zn. 1 SžoKS 101/2005 z 23. novembra 2007 vysporiadal so všetkými tvrdeniami sťažovateľky, na ktorých založila svoje odvolanie, teda jednak s jej tvrdením, že označením rozsudku krajského súdu stupňom utajenia „vyhradené“ malo dôjsť k porušeniu rovnosti účastníkov a odňatia možnosti konať pred súdom, ako aj s tvrdeniami, podľa ktorých krajský súd pochybil, ak nezistil rozpor medzi napadnutými rozhodnutiami žalovaného a sťažovateľkou označeným nálezom ústavného súdu, a napokon aj pokiaľ ide o otázku sťažovateľkou tvrdenej nevyhnutnosti v konaní pred krajským súdom preskúmavať okolnosti vydania a obsah služobného hodnotenia sťažovateľky.

Keďže sťažovateľka vymedzila rozsah svojej sťažnosti smerujúcej proti postupu a rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 1 SžoKS 101/2005 z 23. novembra 2007 tak, že ním malo dôjsť k porušeniu iba jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, nemohol sa ústavný súd zaoberať vo vzťahu k postupu a rozsudku najvyššieho súdu už ostatnými tvrdeniami sťažovateľky smerujúcimi k porušeniu iných práv, ktoré namietala vo vzťahu k rozsudku krajského súdu.

Ústavný súd preto podľa § 25 zákona o ústavnom súde odmietol sťažnosť sťažovateľky aj v časti, ktorou namietala porušenie základných práv postupom a rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 1 SžoKS 101/2005 z 23. novembra 2007, z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Vo vzťahu k argumentácii sťažovateľky, podľa ktorej jej právo na súdnu ochranu malo byť porušené tým, že zákon o ochrane utajovaných skutočností diskriminačne upravuje vykonávanie bezpečnostných previerok rozdielne u pracovníkov Slovenskej

informačnej služby a u pracovníkov Národného bezpečnostného úradu, keď pracovníci Národného bezpečnostného úradu majú právo aspoň na doručenie ukončenia bezpečnostnej previerky bez vyjadrenia a pracovníci Slovenskej informačnej služby nemajú ani takéto právo, táto argumentácia je vo svojej podstate argumentáciou smerujúcou k nesúladu označených ustanovení zákona o ochrane utajovaných skutočností s ústavou. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z kvalifikovanej medzinárodnej zmluvy rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánov verejnej moci, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. O súlade právnych predpisov s ústavou, ústavnými zákonmi a s kvalifikovanými medzinárodnými zmluvami ústavný súd rozhoduje v osobitnom type konania podľa čl. 125 ústavy. Ústavná a zákonná úprava jednotlivých typov konaní pred ústavným súdom (čl. 125 až 129 a čl. 136 ods. 2 a 3 ústavy) ich koncipuje výlučne ako samostatné konania a nepripúšťa možnosť uskutočniť ich aj v rámci a ako súčasť iného druhu konania (obdobne napr. I. ÚS 23/99, I. ÚS 29/99). Vychádzajúc z týchto skutočností touto argumentáciou sťažovateľky sa ústavný súd v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemohol zaoberať.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. októbra 2008